

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO

"ŠVIESA" - LUZ

Orgão de

Comunidade Lithua-
na de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I V

SÃO PAULO. 1938, SAUSIO - JANEIRO 15 D.

Nr. 3 (121)

Pirmasis opozicijos signalas Sov. etų parlamente

Pirmasis opozicijos signalas Sovietų parlamente pasireiškė sušauktaime sausio m. 12 dieną nepaprastam parlamento posėdy, kur vienas atstovas užprotestavo už sušaukimą posėdžio 18 val. Jis pageidavo, kad posėdis būtų šaukiamas ne 18 bet 22 val., nes turjis eiti į cinemą tuo metu. Šis pareiškimas buvo palydėtas seimo atstovų griausmingais protestais, kurie šaukė, kad esame susirinkę dirbti, bet ne linksmintis. Aukščiausios Sovietų Tarybos pirminku išrinktas ne Stalinas, kaip buvo tikimasi, bet Andrejevas. Tai laikoma irgi Stalino pralaimėjimu.

Atsistatydino Prancūzijos vyriausybė

Del ekonominių, finansinių ir kitų sunkumų atsistatydino ministrų kabinetas. Ministrų pirminku buvo Camille Schautemps.

Naujoji vyriausybė, kaip spėjama bus duota suorganizuoti Eduardo Deladrier, ar Eduard Herriot.

Keturios savaitės prie Teruel

Jau visas mėnuo laiko, kai Ispanijoje vyksta karo centru yra Teruel miestas. Pradžioje šį miestą buvo užėmę nacionalistai. Dabar vyriausybiniškai juos iš miesto centro išstumė į priemiesčius, kur dabartinu metu ir eina smarkiausi mūšiai.

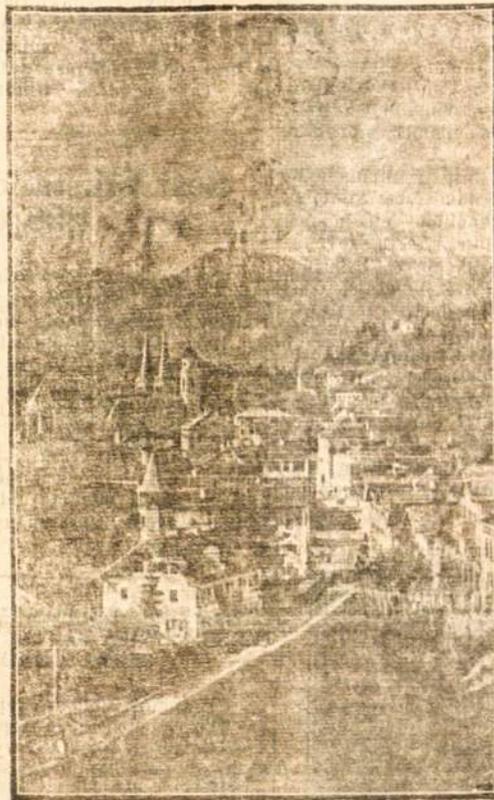
Sulig nacionalistų pranešimu per keturias paskutines savaites vyriausybinių karių fronte buvo 30 tūkstančių karių tarp kurių yra du generolai. Vyriausybinių eilėse irgi esą daug kitatautėjų karių.

Austrija ir Vengrija pripažins Franco vyriausybę

Ziniomis iš Budapešto Austrijos ir Vengrijos vyriausybės ruošiasi pripažinti Franco vyriausybę ir su ja užmegti diplomatinius santykius. Šia kryptimi minėtų valstybių vyriausybės daug įtakos daro Italija.

Su sovietų valdžios priešais kovą bus tęsiama

Sovietų Rusijos finansų komisaras, viena žymiausių Politinio Departamento narių ir artimas Stalino bendradarbis pareiškė, kad likvidavimas sovietų valdžios priešų su tokia pat uolumu, kaip lig šiol, bus tęsiamas ir toliau.

ČIA PERSIKE Ė GYVENTI HITLERIS BERCHTESGARTEN.

Netikėta oro lėktuvo katastrofa

Praėjusį sekmadienį buvo iškilms kartinio akmens padėjimo statomam tiltui per Urugvajaus upę, jungiančiam Braziliją ir Argentiją. Iškilmsė dalyvavo Brazilijos Prezidentas Getulio Vargas ir Argentinos prezidentas Justo Prezidentas Justo atskrido lėktuvu. Tas pat lėktuvas, grįžęs Argentinos vėžė į minėtas iškilms prezidento Justo sūnų ir aukštų karininkų. Bėskrendant į iškilms dar del neišaiškintų priežasčių, lėktuvas krito žemėn. Katastrofoje žuvo prezidento Justo sūnus ir 8 aukšto rango Argentinos karininkai.

Areštai São Paulo mieste

Šią savaitę São Paulo mieste, valstybės saugumo organai areštavo eilę įtartinų asmenų. Iš šio įvykio kai kas darė išvadą, kad suimtieji kėsinsis prieš esančią tvarką. Atitinkamos valdžios įstaigos epaudoje paskelbė pranešimus, kad jokio kėsintimosi prieš esančią padėtį nebuvo ruošama ir kad tvarka ir ramybė viešpatuoja visame krašte. Daugelis areštuotųjų jau paleisti.

Brazilijoje statys naują uostą

Susisiekimo ministerija yra numaciusi Matto Grosso estade pastatyti 3 uostus, būtent Corumba, Porto Esperanca ir Porto Murinho.

Lampeão dar gyvas

Spaudej buvo žinių, kad staureinė Brazilijoje gyvenęs plėšikų vadas Lampeão miręs. Paskutinės žinios vel pranešė, kad tai netiesa. Lampeão dar gyvas.

Japonijoje drebėjo žemė

OSAKA. Vakarinėje Japonijos daly buvo didelis žemės drebėjimas. Nuotrauktas susisiekimas telefonu. Nuostolių padaryta nemaža.

VOKIETIJOJ MILLJONAS BEDARBIU

Gruodžio m. sulig oficialių pranešimų, Vokietijoje bedarbių skaičius padidėjo 422 tūkstančiais. Visoj Vokietijoje gruodžio m. buvo skaitoma 955 tūkstančiai bedarbių.

Kiniečiai iš japonų atėmė daug ginklų

Kinijos ambasada Londone pranešė, kad Kinijos kariuomenė prajėusi pirmadienį atsiimdama Chuanchian miesta iš japonų, kartu paėmė ir daug įvairių rūšių ginklų.

Lietuvoj ruošiamą naują konstituciją

Neužilgo Seimui bus perliuotas svarstyti naujos konstitucijos projektas. Projektas jau yra paruoštas ir tiesiog seimo atstovams, kurie yra valdininkai, įteikta susipažinti.

IS RUMUNIJOS VĖJA ŽYDUS ADVOKATUS

Grupė rumunų advokatų susirinkusių Bukarešto mieste, Talsingumo Rumuose, patvirtino rezoliuciją, kviečiamą pradėti kovą su žydais. Sulig rumunų Konstitucija, tie advokatai žydi gali būti išvaryti, kurie nepriėmė ortotokų bažnyčios biblijai.

Pranešimas

Kol nijos Kapelionas Kun. Ragaziuskas praneša, kad įvairiais reikalais nuo ateinančio pirmadienio ligi šeštadienio, nesikreipti, nes bus išvykęs kolektojų. Tą savaitę nebus nė Mišių Villa Želinos lietuvių bažnyčioj.

BENDRUOMENĖ ISNUOMOS SALE

Liet. Kat. Bendruomenė yra numaciusi artimiausiu laiku išnuomoti esančią Villa Želinoj (Avenida Villa Zelina) salę, kurioj bus knygynas, skaitykla, Choro repetitijoms, susirinkimams ir kit. Turint salę ir jaunimui nereiks eiti į brazilij ruošiamas pramogas, bet savųjų tarpe galės gražiai ir linksmai liuoslankį praleisti.

LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENĖS

choras į Jundiahy vynuogių parodą važiuos pabaigoj sausio 26 d.

GRIZO IS RIO DE JANEIRO

Kun. Arminas ir Liet. Aldo Braz. redaktorius Antanas Dutkus, iš Rio de Janeiro grįžo sausio m. 13 d.

ATVAZIUOJA AMERIKIEČIAI

Rugsėjo m. 29 į São Paulo atvažiuoja iš Cikagos prelatas Krušas ir kun. Paškauskas. Malonūs svečiai São Paulo žada pabūti apie 3 savaites.

RIO IR CAXIAS LIETUVIAI STOJA CENTRAN!

LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENEI JAU DEŠIMTS METU

São Paulo lietuvių kolonija dar visai jauna, vos dvylikos metų. Per šį trumpą laikotarpį nemaža buvo įvairių organizacijų susiorganizavę, iš kurių didesnę dalį, dėl įvairių priežasčių, susiljkvidavo pačios, ar pašalinų rankų buvo sulikviduotos. Tik viena Katalikų Bendruomenė, gausingiausia kolonijoje ideologinė organizacija kuri šiais metais švęs savo veikimo dešimtmetį nebuvo jokių vėjų parbloškta.

Brazilijos lietuvių katalikų organizuotas veikimas prasidėjo atvykus į São Paulo pirmam kolonijos kapelionui kun. J. Valajčiui. Jis ir suorganizavo Bendruomenę. Šio straipsnelio nėra tikslas duoti visų nuveiktų darbų apyskaitą, tai bus savo laiku padaryta atskiru leidiniu, bet tik išskirti patį džiuginantį faktą, kad nepaisant įvairių nepatogių sąlygų, sudarytų tų asmenų, ar įstaigų, kurių pareiga yra teikti paramą, bet ne griauti. Bendruomenė dar šiais žengia į antrą savo veikimo dešimtmetį.

Didžiausias Bendruomenės turtas, kartu ir visos lietuvių kolonijos pasididžiavimas—tai pastatymas pirmosios Pietų Amerikoje lietuvių bažnyčios. Tiesa ji dar nėra baigta. Dar daug ko trūksta, tačiau bendromis jėgomis ne tik bažnyčios statybos darbai bus galima užbaigti, bet daug kitų dalykų padaryti.

Negalima praeiti tylomis nepaminėjus ir Bendruomenės spaudos, leidžiamos savaitraščio «Šviesos». Dabartinėmis aplinkybėmis jo niekas negali pavaduoti. Ji lietuvių katalikų reikalus gina drąsiai ir atvirai, nedrebėdama prieš nieką iš nevyndioma žodžių į vatą.

Susiorganizavę, choras nors ir neperseminai užsirekomendavo ne tik lietuvių kolonijoje, bet ir brazilams.

Bet paslektais laimėjimais niekad negalima pasitenkinti ir nuleisti rankų. Gyvenimas nestovj vietoj. Kasdien vis žengia pirmyn išskeldamas naujų reikalavimų. Nesusiorganizuoti lajko ženkluo se reiskia ta pat kas ir pralajaimti. Todėl žengiant į antrąjį veikimo dešimtmetį reik turėti aiškų konkretų veikimo planą tolimesnei atečiai. Darbas kaip ligi šiol, taip iš toliau turės eiti dviem kryptimis: statybos darbai ir organizacinė sritis.

Statyba yra priklausoma visuomet nuo finansinio pajėgumo. Čia kiek išteklių leis darbas bus stumiamas pirmyn. Beabeje, pirmoj eilėj iš tolimesnių darbų stovj salės statyba ir kit.

Organizacinėje srityje baigiant pirmąjį dešimtmetį įžengiant į antrąjį, naujai išrikiuotomis eilėmis stoti darban.

Kaip ligi šiol, taip ir toliau, lietuviai katalikai nepasiduos bet kokioms agitacijoms, provokacijoms einančioms iš šalies. Nepaslapstis, kad tų provokacijų, ir šmeižtų ne tik prieš Bendruomenę, bet ir prieš visą koloniją centras yra «lietuvių namuose» ir konsulate. Dievos švieson iškilis dar niekšj kų darbų. Nebuvo to kunigo, kurio kurie jie nebūtų šmeižę. Kai buvo prašomi žmonės remti bažnyčios statybos darbus, tuomet «Lietuvis» visa gerklė rėkė prieš. Ir dabar, kai kolonijos kapelionai nenuej į «lietuviškus namus» porkarijų virti, kai jie eina į

liaudį ir su liaudimi, tai per «Lietuvj» konsulato atstovai palaiko «patriotų» iš Lydos šmeižtus. O konsulas norėdams, vietoj esančių kolonijoje kapelionų, kitų kunigų, veda derybas su kiek vienu užėjusiu konsulatan klieriku, ar net paprastu broliu vienuoliu, kur nors iš Matta Grosso. Tokia kytra, ir diplomatiška galva, kaip konsulo, turėtų žinoti, kad Lietuvos kunigų, joks iš Matta Grosso ar kitur klierikas, ar broliukas vienuolis nekiliojo ir nekilio. Teisių Kodeksas kol kas jiems šios teisės nėra suteikęs. Kam taip save apsijuokinti? Na, ant svieto, karštais ir mokyti žmones visokių «glupstų» padaro. Kodelgi konsulas turėtų išsiskirti?

«Lietuvj» redaktoriai, kurie būdami gimnazijoje daužė kryžius, ir kuriuos dabar joks šunelis neužvėja bažnyčioj, rūpinasi katalikų reikalais. Tai negudrus vilkas prisidengj

avinelio kailiu. Tikslaj labai aiškūs. Sukiršinti, suerzinti Bendruomenės narių, trukdyti bet koki darbą ir parodyti Kaunui: «tai ve, koki jie nemokšos, kaip jie nieko neįjmano kaip reik šluoti bažnyčia. Verčiau mus paskirkit «špitolininkais». Kitaip mums bus jau galas». Bet kiekvienas farizeiškus anksčiau ar vėliau išaina aikstėn. Kolonija ir Bendruomenės nariai jau senai pamatė «lietuvjškų poų» sava naudiskus tikslus. Praregejo ir Kaunas. Jau rintaj atatinamos įstaigos susirūpijo nenormalia dalykų būkle Brazilijoje. Ir reik tikėtis, kad greitu laiku padarys praktiškas išvadas ir bus kartą ant visados palajdora susibandėly, nežinia kurių vėjų atneštų ir pamestų, sauvalė.

Baigiant pirmą dešimtmetį ir įžengiant į antrąjį, dar geriau išrikiuokime savo eiles, daugiau vieningumo ir sutarimo parodykime, o tuomet, lyg toj pasakiečioj šunims ausbos loti ir turės nustoti. Visvien ateitis priklauso tik pačiai kolonijai!

Šeši tūkstančiai penki šimtai mirusių ir 226 tūkstančiai sužeistų

Solig paskelbtos oficialios statistikos davinių Susisiekimo Ministerijos Didžioji Britanijoje nelaimingų atsitikimų 1937 m. rodo šie skaičiai. Dėl įvairių katastrofų sužeistų 225 tūkstančiai 339 asmenų. Tik viename Londone nuo katastrofų mirė 1057 asmenų ir 56 tūkstančiai sužeistų buvo. Visoj Didžioji Britanijoje 1937 m. nuo nelaimingų atsitikimų, per katastrofas mirė 2979 asmenų. Bendrai nelaimingų atsitikimų skaičius 1937 m. mažesnis, negu 1936 metais.

tinėj Portugalijoje nukrito lėktuvas. Užmušta penki žmonės.

ZUVO 700 ZMONIU

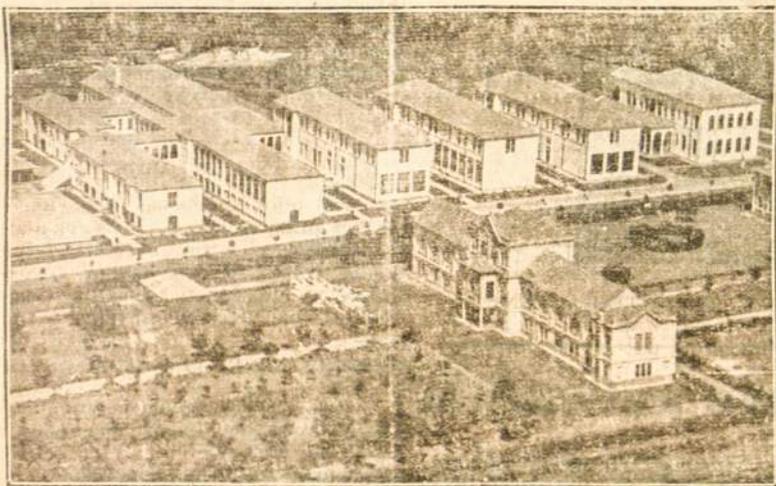
Telegramų pranešimu iš Madrido, sausio m. 10 d. Metropolitanio stoties sandėliuose įvyko didelis sprogdimas. Zuvo 700 žmonių.

PRANEŠIMAS

B. L. O. Centras praneša D-jai «Šviesai», kad gavoms Jūsų įstojimo ir už 4 mėnesius nario mokesnį sumoj 90\$000 (devyniasdesimtis mil reišų). B.L.O.C. Išdėninkas K. Uckus.

SVARBŪS PRANEŠIMAS

Dr. Paulo Licciardi, Gydytojas — operatorius S-ta Casa, moterų ligų, sifilio, veneros, skilylo, kepenų ir kt. ligų specialistas, moderniškas gydymas be operacijos, — praneša savo kliejantams visų miesto rajonų, kad įsteigė naują Konsultorių Prača da Sé 14, antras aukštas, salės: 12 ir 12-A. Čia bus priimami ligoniai kiekvieną dieną nuo 14 iki 16 val., o nuo 11 iki 12 ir nuo 16½ iki 20 val. ligoniai priimami namų konsultorių RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro).

CENTRALINĖ KUNIGŲ SEMINARIJA YPIRANGOJ.

MINISTERIS DELBOS TARĖSI SU GENERALINIŲ TAUTŲ SAJUNGOS SEKRETORIUMI

Prancūzų užsienio reikalų ministeris tarėsi svarbiais Europos politikos klausimais su esančiu Paryžiuje Tautų Sąjungos generaliniu sekretoriumi Avenoli.

PROJEKTUOJAMAS SUSISIEKIMAS ORŲ TARP ANGLIJOS IR PIETŲ AMERIKOS

Lizabonoj posedžiauja Anglų delegacija tikrinti galimams atidaryti oru susisiekimo liniją tarp Anglijos ir P. Amerikos. Lizabonoj numatoma tam tikslu pastatyti didelį aerodromą.

NUKRITO LĖKTUVAS
iš Lizabonos, pranešama, kad pie

Istorija nežino tokio karaliaus, tokio generolo, tokio politiko, tokio mokslininko ar menininko, kuris būtų taip plačiai žinomas ir taip giliai įstrigęs į žmogaus sąmonę, kaip V. Jėzus Kristus. Didžiausias garšybes užmirštame, bet Kristus užmiršti negali tas, kas yra Jį pažinęs. Per 19 šimtmečių žmonija pergyveno didžiausių sukretimų, didžiausius karus ir revoliucijas, bet Kristus visą laiką buvo ir tebėra gyvas žmonių sąmonėje: vienį Jį myli, kitį aistringai Jo nekencia, bet užmiršti negali tas, kas yra Jį pažinęs. «Kas yra iš Kristus gavęs Jo šviesos spindulį, tas negali palikti toks, yg kad nieko nebūtų iš Jo gavęs», pasakė liberališkas protestantų teologas Haruack'as. Kieno sąmonę yra Kristus kartį palietęs, tas negali būti abejingas Jo atžvilgiu, tas turi Jį mylėti, arba nekėsti, bet užmiršti Jo niekuomet nežmirš.

Kristaus priešas Erneas Renanas savo romane «Jėzus gyvenimas» yra pasakęs, kad per tūkstančius metų pasaulis Kristus neužmirš, kai jis stovės mūsų priešingumų centre ir bus

Kristus ir žmogaus sąmonė

tuos ženklus, apie kurj eis smarkiausias kovos, kad Jis tūkstantį kartų labiau mylimas nuo Jo mirties valandos, negu tada, kai čia žemėje gyveno. Renanas pažįsta, kad Kristus yra kertinis žmonijos gyvenimo akmuo, kad Jo vardas užmiršimas reikštų pasaulio pagrindų sukrėtimą. Tai pasakė žmogus, kuris Kristus nelaikė Dievu!

Galima gyventi taip, jog visas žmogaus gyvenimas nukreiptas į kovą su Kristum, kaip tai, pavydaro bolševikai, galima visą gyvenimą tvarkyti Kristaus mokslu, kaip tai daro šventieji, galima dėl žmogiškų silpnybių laužyti Kristaus įstatymus, pasikui to gailėtis ir taisyti, bet negalima pasilikti nuošalyje nuo Kristus, kaip to daug kas norėtų. Pavojingais, sunkiais gyvenimo momentais žmogaus sąmonė darosi ypač jautri Kristus atžvilgiu, todėl pavojai ir kancios daž-

niausiai priartina prie Kristaus ir didžiausių Jo priešų sąmonę.

Garšusis norvegų dramaturgas Heurikas Ibsenas savo dramoje «Imperatorius ir Galilietis» duoda tokią pasikalbėjimą tarp dviejų (pagonių kunigo Maksimo ir imperatoriaus Julijaus Apostato) veikėjų: «Kas yra, kad negali užmiršti Jėzaus iš Nazareto?» klausia Maksimas Julijono Apostato; šis atsako: Tu negali to suprasti, nes niekuomet nesit būvęs Dievažmogio valdžioje. Tai, ką Jis yra davęs, yra daugiau negu mokslas; tai yra užbūrimas, kuris jausmus suvaržo, kaip kokius kelaisvius. Kas kartą po Kristum stovėjo, tas, aš manau, niekuomet negali būti visiškai nuo Jo laisvas». Mūsų amžiuje Kristus krikščyčių žmonių tarpe turi daugiau atkaklių priešių, negu pagonių tarpe, tačiau niekas negali būti abejingas, neutrališkas Kristus atžvilgiu, nors daugelis to ir labai norėtų. Kris-

taus dvasią pažinusio žmogaus sąmonėje yra tokia vieta, jei taip galima išsireikšti, kurioje tegali tilpti arba meilė arba neapykanta Kristui. Tos vietos mūsų sąmonėje negali užimti nei mokslas, nei menas, nei politika, nei šeima, nei socialiniai (visuomeniški) jausmai. Si mūsų sąmonės vieta pasidaro ypatingai jautri tada, kai amžinybė paveikia mūsų į akis; ją taip pat skauda, kai padarome ką nors priešinga Kristaus įsakymams, ją skauda ir tada, kai norjme to, kas Dievo uždrausta. Tačiau, Kristus niekuomet nepalieka mūsų sąžinės ramybeje; Jis vėcia ją derinti žmogaus veiksmus su Dievo įstatymais, o jei žmogus yra užsispyręs, tai tuo pačiu Kristus priverčia jį stoti į atvirą kovą ne vien su dorovės įstatymais, bet ir su pačiu Dievu. Kristus pastatė žmonijai visai aiškų klausimą: arba moralinė gyvybė ir amžinoji laimė poirtiniam gyvenime arba moralinė mirtis ir amžinas kentėjimas amžinybėje; todėl kas Kristus pažįsta, to sąžinė ribos tarp nuodėmės ir nepnuodėmės negali būti «neišikios, neapčiuopiamos».

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

PUTINAS

LIETUVA

KATALIKU VEIKIMO CENTRO

Vyriausia Valdyba pareigomis pasiskirstė: pirmininkas Dr. J. Pankauskas, pirmas vice-pirmininkas prof. Dovydaitis; antras vice-pirmininkas Ragaišienė, Sekretorius J. Senauskas, išdėjinikas Dr. Leimonas.

NORIMA APGINKLUOTI JAUNALIEUVIUS

Gruodžio m. 12 d. įvykusiame suvažiavime jaunalietuvių vadai Grėblauskas pranešė, kad kitais metais jaunalietuviams važiuos pas Italijos fašistus į svečius. Bus pakeista ir uniforma. Gaus antpečius («pagonus») ir bus apginkluoti kindžalais (pešantis nereikis iš tvorų štakietus lauzyti). Tautininkų S. gos sekretorius Janavičius pagelbėdavo jaunalietuvių auklėti, sulig tautininkų partijos programa.

Jaunųjų šokininkų ratelius irgi no-

rima paversti jaunalietuviams. Suvažiavimo dalyviaus davė nemokamai pietus ir vakarienę.

AUGA MOKYKLU SKAIČIUS

Nuo spalio m. 1937 m. atidaryta 93 nauji pradžios mokyklų kompleksai. Mokyklų su penktu ir šeštu skyriumi yra 299.

TRŪKSTA MOKYTOJU

Atidarant penktą ir šeštą skyrius, Lietuvoje trūksta mokytojų. Mokytojai skiriami ir baigusieji gimnazijas, nebuvę mokytojų seminarijose ar specialiuose kursuose.

1938 METAIS BUS KETURIOS RAJONINĖS DAINŲ ŠVENTĖS

Vasario m. 7 ir 8 d. Kaune bus Lietuvos muzikų suvažiavimas, kurio

metu ir muzikų mokytojų konferencija. Konferencijos metu bus aptarti ir rajoninių dainų dienos, kurias rengs Klaipėdoje, Alytuje, Stauliuose ir Ukmergėje, reikalai.

NUPIRKTAS DEŠIMTAS LIETUVOS LAIVAS

Gruodžio m. Lietuvos Baltijos Lloydas pirko 2400 krovimo tonų prekybinį laivą, kuris į Klaipėdą atplauks apie sausio 15 d.

KAUNE DIDĖJA BEDARBIŲ SKAIČIUS

Apie vidurį gruodžio mėnesio bedarbių skaičius smarkiai pradėjo didėti. Kasdien priauga apie 100-150 bedarbių.

Daug dantų į ją sudilo,
Daug ragų sulūžo,
Bet nepardavė už milą
"Šviesa" savo dušią...

Penkiolika metų Klaipėda po Lietuvos vėliava

Didžiajam karui pasibaigus, Vokietija pasirašydama Versalio sutartį buvo smarkiai apkarpyta. Atimta ne tik toli nuo jos Afrikoje, ar Azijoje esančios kolonijos, bet taip pat pati Vokietija buvo pusėtinai išparceliuota. Dancigo karidorių atiteko lenkams, Elzasas ir Lotaringija prijungta prie Prancūzijos, Saaro kraštą taip pat užėmė Prancūzų kariuomenė. Klaipėdos kraštą, kitados buvo Zematėlių žemių dalis, daugumoj lietuvių apgyventas, Didįjį Karą latvišiosios valstybės priiskyrė Lietuvai.

Bet šis nutarimas negreit buvo įgyvendintas. Kai kurios valstybės Klaipėdos kraštą ir miestą nesiskubino perduoti Lietuvai. Prancūzija buvo linkusi, kad jį valdytų Lenkija, arba abidvi kartu su Lietuva. Mat jaučiama, kad Dancigo karidorių ykločiai gali kada nors perkirsti. Tuomet Lenkija netektų išėjimo jūron. Klaipėdos kraštą valdė Prancūzų kariuomenė. Tokia padėtis tęsėsi ligi 1923 m. sausio m. 15 d., kada patys Klaipėdos krašto gyventojai sukilo svetimus šei-

miniukus priversdami pasišalinti. Po šito klaipėdiečių sukilimo Klaipėdos kraštas yra Lietuvos valstybės dalis su vidaus gyvenimo autonomija.

Jeigu sakoma, kad Vilnius yra Lietuvos širdis, tai Klaipėda jos plaučiai. Lietuva neturi kito išėjimo jūronis į platųjį pasaulį, kaip per vienintelį savo Klaipėdos uostą.

Per keleta paskutinių metų Lietuva norėjo Vokietija ekonomiškai pakirsti, uždedama arba didelius muitus, arba visai nepirkdama iš Lietuvos. Tas spaudimas vakarų kaimynui būt buvęs lengvesnis, jei Lietuva neturėtų Klaipėdos uosto, per kurį sako gaminius gali išvežioti į visas pasaulio šalis.

Per šiuos penkiolika metų Klaipėdos miestas, o ypač uostas pažengė smarkiai pirmyn. Kasmet į uostą atplaukia vis daugiau ir daugiau laivų. Mieste auga įvairių dirbtuvių ir fabričių skaičius. Pats miestas smarkiai plečiasi.

Lietuvių įtaka ir kultūra kas kartą gauna vis daugiau teisių. Mieste yra

lietuviams Vytauto Didžiojo gimnazija, Komercijos institutas su 300 lietuvių studentų.

Pedagoginis institutas mokytojams ruošti ir visa eilė kitų kultūrinių įstaigų, bei organizacijų.

Deja, piktas kaimynas iš anapus Nemuno nekarta darė bandymus Klaipėdos kraštą atplėsti nuo Lietuvos. Ir šiandien dar neatsisakoma nuo «varžto į Rytus». Tai gali liudyti, kad ir Berlyne neseniai viešame nacių susirinkime yaidinti veikalai ir dainuojamos dainos, nukretėtos prieš Lietuvos valdomą Klaipėdos kraštą.

Užsienio lietuviai, Klaipėdos krašto gyventojams svečiant penkiolikos metų sukaktį išvadavimo iš svetimųjų jungo ir iškėlusiems Lietuvos trispalvę vėliavą, stundėia nuosirdžius, lietuviškus sveikinimus, linkėdami ir toliau sekmingai eiti Lietuvos pajūrio Nepriklausomybės gynėjų pareigas.

Vieniems — tu didvyrių palaiminimais žemė
Kitiems — tu nykštukų varginga tėvynė,
O man tu esi, kaip smūtkelė prie kelio
Kur laukia keleivio našdą ir nakvynė

Vėlai iškeliauvęs iš nykių sodybų
I kito pasviečio laivą ryto u
Aš pusėje kelio, vidurnaktiesiogūdy,
Palinkusią galva prieš tavę sustojū.

Žinojau, kad tu rūpestinguoju žvilgsniu
Palaiminsi mano ir sėją ir pūdį.
Bet leisk man, šios žemės paklydusiam sūnui,
Nulinkusią galva prie tavęs pabiti.

Tu man paslaptis, kuri myli ir kenčia —
Ir žodžiais išreikšti tave nemo-
Tik naują gyvybę krūtinėj pajūsiu
Po tavo priglobiančių rankų pavėsiu.

Paskui aš nueisiu, kaip daugel nuėję,
I glūdžiąją naktį šėšėlių šėšėliais.
Bet aušrą ir rytmečio varpą iš-
Zinosin, kad tu buvai mirus, o kėleis.

UZSIMANĖ VYSNIU

— Kartą teismas nuteisė mirti tris žmones: vokiečių, ukrainiečių — muziką ir žydą. Kai vieną dieną prieš sušaudant juos paklausė, ko jie pagėidautų, ukrainietis atsakė: «Trupuį lašinių ir baltos duonos», vokiečiai: «Trupuį vyno ir dešros», o žydas (nors buvo jau vėlus ruduo): «Aš norėčiau vyšnių ir kad mane palaidotų šalia vado». Kad žydul paaiškino, kad šviežių vyšnių jau nėra ir jos bus tik vasarą, o vadas tebėra gyvas, žydas atsakė, kad palauksias vado mirties.

PATRIOTIZMAS — krūmas už kurio mėgsta tupėti svetimtautiški kiškiai, slėpdami savo nelietuvišką kailį.
ZIRAS — patogi priemonė išskirti iš ūkio.

(Tęsa 2 iš Nr.)

Tuokart atsitiko kažkas baisaus. Visi kareiviai kartu sujudėjo ir puolė vaikus. Kai kurie kėlė juos aukščiau galvų ir tškė iš galertijos balkono į akmeninį kiemą, kiti skrodė juos kardais ar smaugė rankomis. Mažučiai skraidė po orą; motinos iš išguselo tartum suakmonėjo. Bet tuoj jos atsipeikėjo ir su baisiu riksmu puolė kareivius. Salėj dar buvo nesuėiupty vaikų. Kareiviai juos vijosi, o motinos pastojo kelią, grąibstė jų aštrius kalavijus...

Sargybinis, kuris nuolat saugodavo miesto vartus, dabar stovėjo ant laiptų, kuriais reikėjo lipti iš salės žemyn. Jis pats vaikelių nežudė, tik toms moterims kurios, pasigrębusios save vaikelius, mėgino pasprukti, jis grasė kalaviju. Pati jo išvaizda buvo tokia baimė, jog moters patosis vėl grįždavo atgal.

— Gerai Voltigijus padarė, pasikirdamas man šitą vietą, — kalbėjo savimi pasitenkinęs sargybinis. — Jauanas, neprityęs kareivis bėgtų žudytį ir gal nevenias vaikas išspruktų. Kai jis taip sau kalbėjo, jauna moteriškė, prisiglaudusi savo vaikelį prie krūtinės jau taisei pro jį išspruktį lauk.

— Žiūrėk tik štai!.. — suriko sargybinis.

Bet moteris greitai, tartum skrisdama, puolė iškėlusį kalaviją sargybinio. O sargybinui, pajutus didelį skausmą akyje, iškrito ir kalavijas. Jis grie-

Betliejaus Kūdikelis

bėsi už akies ir sugavo bitę. Nors jis tuoj vėl ėjupo kalaviją, bet jau-pabėgė išs ėia nebuvo. Sargybinis tada puolė vyti, bet jį kalp vandenyje dingo.

IV.

Anksti rytą prie vartų stovėjo sargybinis su keletu draugų. Vartai jau buvo atidaryti, bet dar niekas šį rytą nesukubėjo į lauką dirbti: Betliejaus gyventojai nediršo išėiti nė iš namų.

Sargybinis ir kiti kareiviai žiūrėjo — jie pamatė vyrą ir moterį. Jie abu artinosi prie vartų.

Juo artėiau jie buvo, juo aiškiau sargybinis matė, kaip ir vaikelį, kurį moteriškė nešė po rūbais ant rankų.

Vyras ir moteriškė jau priejo prie vartų. Jie tur būt nesitkėję, kad juos sulaikys, ir išgascio pašoko, kai sargybinis let mi perkirto jiems kelią.

— Tu gali eiti, — tarė sargybinis vyrui; aš turiu pažiūrėti ką slepia tavo žmona po rūbais.

Ir su tais žodžiais jis šoko prie moters. Jis pervertas skaisčiau apindėjimo puolė atgal ir užsidengė akis. Jis nesuprato, ką buvo matęs.

— Aš maniau, kad tu rankose vaiką neši, — tarė lyg ne savo balsu sargybinis.

— Tu matai, ką aš nešiu, — atsakė moteris.

Tada tik sargybinis pamatė, kad ėia tik blizgą baltųjų lelijų žiedai, toki pat kaip ir pievos lelijų, tik jie daug skalstesni. Ir jis nieko nemitęs pasitraukė į šalį. Moteriškė, melniai pažiūrėjusi, vėl apdengė žiedus, ir abu nusiekubino tolyn. Sargybinis dar ilgai stovėjo ir į juos žiūrėjo, kol jie vi sai iš akių išnyko. Ir vėl jam rodėsi, kad jį rankose neša ne lelijų žiedus, tik gyvą vaikelį.

Žiūrėdamas į keletyčius, jis išgrido gatvėje vyrų balsus. Tai buvo Voltigijus, kuris skubėjo ėionai su keltais vyrais.

— Laikyk, laikyk juos, — rekė jis. Greit sargybinui buvo pranešta, kad jie vejasi išbėgusiuosius su vaiku. Jie matė, kaip tėvai pasigrėbė vaikėį ir greit su juo išbėgė.

Tuo tarpu prie miesto vartų priejo puiki žirgų arabas. Ne žodžio netaręs, sargybinis nutraukė arabą nuo arklio, vienu šuoliu pate atsiodrė ant balno ir išėjo.

V.

Jau kelios dienos sargybinis jodinėjo po kalnuotas Pietinės Jurlėjos tyrumas. Vis dar tebesivijo tris Betliejaus pabėgėlius ir negalėjo jų pavyti.

— Ar jie kur į žemę įlindo? — nekautravo sargybinis. — Ar aš niekadus jų nepavysiu?

Jis buvo labai pavargęs ir jautė kažkokią galingą jėgą, su kuria kovoti jis buvo per silpnas.

— Tai niekų darbas. Verčiau grįžti negu badu ir troškuliu šitą tyrumo numirti, — nekarta mastė jis.

Bet jį perimdavo baimė atsiminus, kas jo laukia, jei pargrįžtų nieko nepėjęs. Erodas žinodamas, kad vienas Betliejaus berniukų gyvas, niekad nerimšias ir jį be abejojimo, liepsias į kryžių prikaliti.

Buvo karštas vidudienis, ir sargybinis labai kentėjo.

— Aš manau, — galvojo jis, — neverta toliau vyti: šitą tuščioj tyrumoj jie tikrai kur galą gaus.

Tuo tarpu jis pamatė vienoj uoloj, kuri buvo prie pat kelto, urvą. Tuoj prie jo pasuko ir savo arkį.

— Bent kiek pasilsėsiu urvo pavėsyje, — tarė jis. — Atsigavęs galėsiu vyti ar ką kitą daryti.

Bet prie urvo angos jis nustebęs sustojo; abiejose pusėse augo du puikliausi lelijų krūmai. Jų aukšri stiebai turėjo daugybę žiedų ir sklaidė saldų medaus kvapą, o apinkui skaidė spiečius bitelių. Jis nusiskynė didelį baltą žiedą ir su juo ėėjo į urvą. Urvas buvo negilus ir šviesus. Nužengęs keletą žingsnių, jis visai netikėtai pamatė tris keleivius. Jie gulėjo ir saldžiai mįjogėjo.

(Pabaiga)

KAS SKAITO SPAUDA VEJU NEGAUDO!

Jstojau laisvės vardu, o išstojau, kad vėl būčiau laisvas -- sako iš komunistų išstojes profesorius

PROFESORIŲ PROTINIŲ ISSILAVINIMŲ RŪPINTIS PAVEDAMA KRAUTUVĖS PARDAVĖJUI. SURINKTI PINIGŲ SVARBIAUSIAS UZDAVINYS. GIRTI REIKIA NET STALINO USAL. GRIEZCIAUSIAI UZGNAUZIAMA BET KOKIA MINTIES LAISVE. STREIKAI RENGIAMSI NE DARBININKŲ, BET PARTIJOS NAUDAI. LAISVĖS VARDU STEIGIAMA DIKTATURA.

JEI ISTOJAI I KOMUNISTUS, TAI JAU NEBE PARAZITAS

Nesenai iš komunistų išstojo Amerikos profesorius Stuart Browne.

Išstojes iš komunistų partijos, jis parašė žurnalui «Harpebs Magazine» savo atsilavinimus, kurių santrauka čia paduodama.

Stodamas į komunistų partiją, — sako prof. Browne, — laikiau save kilnių reikalų kankiniu. Mūsų universitete algos buvo sumažintos 35 procentais, o paskaitų skaičius padidintas. Mes tikėjome, kad mūsų universiteto prezidentas slaptai pradėjo plūti mūsų proto laisvę. Universiteto laisvamaniai organizavosi ir vienoje grupėje aš sutikau vieną komunistų vadą. Jo dėka aš pradėjau kalbėti darbininkų susirinkimuose; palaipsniui, aš įstojau į komunistų partiją. Kai įstojau į partiją, man atrodė, kad vieninga veikla visų grupių, komunistų vadovybėje, buvo reikalinga kovai prieš fašizmą. Aš įstojau į partiją, nes tikėjau, kad ji gali plėsti ir saugoti brangią laisvę, į kurią mes, amerikiečiai, tikime. Mano draugas komunistas įtikino mane, kad aš pagaliau tapau žmogumi, o ne parazitais.

AGITPROPAS SVIECIA PROFESORIŲ PROTA

Pirmame susirinkime aš sutikau kitus du profesorius, jų žmonas ir 8 kitus inteligentus. Mes buvome surūšiuoti kaip profesinė grupė ir paskirti į atskirą skyrį. Organizatorius paaiškino mums, kad Jungtinės Valstybės padalintos į 12 regionų; kiekvienas regionas padalintas į sekcijas, kurių priesaką sekcijos organizatorius ir «agitprop».

— Kas yra agitprop? — paklausiau.

— Jis yra draugas, kuris rūpinasi agitacija ir propaganda. Jis ištiria narius teoretiskai, nutaria, ką jie turi skaityti ir rūpinasi protiniu lavinimusi.

— Aš esu agitprop, — pasakė manas žmogus su sunkiais ūsais.

Aš pažinau jį kaip rakandų krautuvę turintį knygų sandėlį. Šis knygūninkas, kurio protas niekad nesužavėjo manęs, turėjo rūpintis mano protiniu lavinimusi.

PINIGŲ, PINIGŲ IR DAR PINIGŲ.

MOKESCIAI IS DRAUGŲ UZ APSILANKYMA PARTIJOS NAUDAI

Po to gavau partijos knygėlę ir «agitprop» parodė man, kaip apskaituoti partijai mokesčių. Mano metinė alga buvo 3.600 dol. Mokesčių dydis bedarbiams buvo 2 centų į savaitę, o man iki 3 dol. 50 c. savaitei. Prife to prisidėjo padidinti mokesčiai internac onalui ir partijos konvencijai. Be to, reikėjo pirkti knygas, pamfletus, žurnalus ir laikraščius ir kasmet paaukoti dienos algą komunistų dienraščiui «Daily Workerio» vajui.

Iš viso, mano pinigines prievolės partijai siekė apie 900 dolerių per 2½ metų. Pabuvęs metus partijoje aš buvau priverstas atsakyti dviejų savančių atostogų kelionės. Aš išstojau iš dviejų istorikų draugijų, atsiskaičiau 3 žurnalų prenumeratas, sustojau pirkes knygas iš savo srities.

Vieną dieną atėjo sekcijos organizatorius pas mane prašyti 20 dolerių nepaprastam fondui, nes ištikusi krizė. O komunistų partijoje krizių vis yra. Paskėjau neturįs 20 dol., paaiškindamas, kad turėjau paskolinti 50 dol. savo senam draugui, kurio žmona ruošėsi gimdyti.

Organizatoriaus veidas paraudo ir jis man pasakė:

— Tu jam davei 50 dol. ir atsiska dai duoti partijai 20 dol. Tai ne bolševikiškas elgesys. Ar nuskriausčiau savo senutę, jei to pareikalautų revoliucijos gefovė.

Viena iš svarbiausių mūsų grupės uždavinių buvo surasti pinigų. Kiekviename susirinkime mes apsarstydavom vardus žmonių, kurie galėtų paaukoti partijai. Mes turėjom ruošti pietus, piknikus, ekskursijas darbininkų reikalams. Mes buvome praeoniū rūšėti praeogas savo namuose, imti iš draugų atsilankymo mokesčių ir pajamas atiduoti partijai.

FASISTAI KIEKVIENAM KAMPE — ISIKALBĖTAS FANATIKU BAUBAS.

Grupės susirinkimai įvykdavo namuose, jei jų žmonos buvo irgi draugės komunistės. Kiekvienas susirinkimas buvo sąmokslinio pobūdžio. Fasistai mums buvo kiekviename miesto kampe. Jei gincų karščio metu kas per balsai pakelia balsą, tuojau nutildomas. Jei koks nekaltas praeivis paskambina durų skambutį, tuojau įsivies-patauja mirtinga tyla.

Pirmuosius metus lankiau susirinkimus be žmonos žinios. Aš jau nebe- vau. Kai įsivėliau į komunistinį darbą, aš buvau laimingas, jei turėdau savaitėje du vakarus laisvus savo šeimai. Pagaliau buvau priverstas pasisakyti ir po to ji irgi įstojo į komunistų partiją.

Pirmame savo grupės susirinkime žmona kažkaip juokingai išsireiškė apie Stalino ūsus. Ta pastaba iššaukė visišką tylą. Ji ypatrė kad juoktis galima tik iš Hitlerio, Roosevelto ir panašių jiems. Organizatorius sakė: «Tai yra karas, klastų karas ir jei mes neginsime Sovietų Rusijos, būsimė darbininkų klasės judėjimo išdavikai».

Ta naktį mano žmona negalėjo susilaikyti nuo juoko patyrusi, kad Stalino ūsai sudaro darbininkų klasės judėjimo dalį...

APGAUDINĖJA PATYS SAVE

Jei susirinkime kuris draugas nesutikdavo su organizatoriaus nuomone, jam būdavo priminta apie jo klaidą ir įsiaiškinta «tikroji linija». Jei abejojantis dar nesutinka, tada jam paskiria

ma studijuoti Markšą ir Lenina. Markso, Lenino ir Stalino raštai jiems kaip Biblija.

Paskutinėje rinkimų kompanijoje už Browderį partijos vadai paskyrė visą energiją kovai prieš respublikonų kandidatą Landoną. Tai daryta pagal draugo Dimajtrovo įsakymą. Bet vienas narys vis kalbėjo, jei partija nori Roos eveito išrinkimo, tai kodėl jie tiesiog to nepasako. Tam draugui buvo teismas, kuriuo metu jis pasisakė balsuosiąs už Roosevelta. Teismas jį išmetė iš partijos. Tada pirmą sykį prisipažinau, pats sau, kad aš noriu išstoti iš partijos.

«AS ISTOJAU I KOMUNISTU PARTIJA LAISVĖS VARDU, O ISSTOJAU, KAD VĖL BŪCIAU LAISVAS».

Kai aš pranešiau grupės organizatoriui, kad aš ir mano žmona norime pasitraukti iš partijos, jis sumišo ir kvietė ateiti į susirinkimą pasiaiškinti. I susirinkimą neįėjau, bet jam taip apaiškinau:

— Nuolatinis vienodumas, varžymas asmens laisvės, neišvengiamas apgedinėjimas, kurs priverčia gyventi dyjejuose pasauliuose, ardo mano minties ramumą. Aš netekau ryšių su savo senais draugais. Aš neturįs laiko skaityti knygas ir laikraščius, kurie teikia džiaugsmo. Aš netikiu, kad revoliucija arti, o kiekvienas susirinkimas taip įtemtas, tartum jis būtų laikomas Madrido rūsyje. Kaip komunistas aš turėjau balsuoti pagal liniją, kurią man ir visiems komunistams nustatė sepiintasis pasaulinis kongresas Maskvoje. Štai kelios priežastys kodėl aš tarju palikti partiją.

Ilgą laiką aš bandžiau tikėti, kad partija gali suorganizuoti reikšmingą protestą prieš darbininkų išnaudojimą. Kai laikas slinko, aš jutau, kad partijos vadai organizavo streikus partijos naudai, o ne darbininkų gerovei. Partija moko, kad partija laimi, nors atskiras darbininkas ir pralaimi, nes streikai artina revoliucijos dieną. Darbininkų vieningo susiorganizavimo idėja man ne viliojo, bet ta vilts žuvo, kai aš patyriau, kad mano veikla pagelbėjo steigti diktatūrą, tik prisidengusią demokratybės vardu.

Aš įstojau į komunistų partiją laisvės vardu, o išstojau iš jos, kad būčiau vėl laisvas.

Vienašališkos informacijos

Amerikos lietuvių savaitraštis «Amerika» pastebi, kad TSB (Tarkos Spaudos Biūro) teikiama informacija užsienių lietuviams apie Lietuvą vienašališkos. Pūčiama ir giriama tik tautininkų navedkti darbai. Kai pavyzdžiui studentai tautininkai neolituanai šventė savo 15 m. veikimo sukaktį, tai TSB į užsienius ne tik žinių, bet nei stambių klišių atsimitė. Gi, kai studen-

tų ateitininkų sąjunga minėjo savo darbo 15 metų jubilėjų, organizacija skaitlingesnė nariais ir daug daugiau universitetai Lietuvos kultūriname gyvenime, tai TSB, neižsiminė nė žodžio.

Išėivijos lietuvių katalikų visuomenė supranta, ko tokiu elgesiu siekia ma. Kodelgi gausingesnės ir senesnės organizuojamos ignoruojamos, o smulkesnių veikimas išpučiamas. TSB teikiama informacija yra šališkos.

Reik sveikinti iniciatyvą Lietuvos Katalikų Veikimo Centro ir vyskupu suorganizuotį katalikų spaudos biurą, nes TSB yra tik tautininkų propagandos biuras, kuris vengia pranešinėti apie katalikų laimėjimus ir kovas Lietuvoje.

«Amerika» Nr. 31.

Sugriuvo didžiausias Lietuvoje garažas

Saučiuose buvo praėjusiais metais pastatytas, didžiausias Kauno miesto savi valdymo pastatas, kalnavęs vieną milijoną litų garažas. Apie 20 d. gruodžio buvo planuojama jį įvažiuoti su mašinomis. Tačiau «didžiausias, naujasis pastatas» gruodžio m. 13 d. sugriuvo. Nelaimė ištiko 8 darbininkus. Vienas užmuštas, o 7 sužeisti.

Garažo sienų aukštis buvo 8 metrų, o iš prysakio 14 metrų. Jame būt talpinama 100 autobusų. Statant su naudota buvo 300 tonų geležies, 11 tūkstančių maišų (po 50 kg.) cemento ir apie 300 tūkstančių plytų.

Visos garažo, labai sunkios lubos ir stogas iš gelzbetoninės masės, laikėsi tik ant devynių stulpų.

Sugriuvimo priežastys dar neištirtos. Jas tyrinėja specialii komisija. Tačiau kiekvienam piliečiui krisdavo į akis per daug storas stogas ir per mažai jį laikancų stulpų.

Laimė, kad garažas griuvo, kada dar nebuvo įvežtos mašinos ir buvo mažai žmonių.

Garažo statyba numatoma vėl pradėti iš naujo.

IŠ GIMNAZIJOS ŠALINA MOKINIUS UŽ DALYVAVIMĄ ORGANIZACIJOSE

Lazdijų gimnazijoje paskirtas direktoriumi daug kam žinomas tautininkiskų fanatizmo Lakičkas. Norėdamas dar didesnę karjerą padaryti pradėjo karą su katalikų moksleivių ateininkų organizacijos nariais. (Ateininkams tautininkai uždraudė veikti). Lakičkas demons trudamas savo «valstybingumą» ir patriotizmą, šalina iš gimnazijos mokinius, įtariamus priklausančiant ateitininkų organizacijai. Lazdijuose šiais metais pašalinti jau keturi mokiniai. Šalinami geriausi aukštesnių klasių mokiniai

TIKYBOS, TAUTOS REIKALAI — «SVIESOS» DU TIESIAUSI ELIAIK!

CENTRO VAKARAS — PAMINEJIMAS

VASARIO 5 d. BRAZIL. LIETUVIŲ ORGANIZ. CENTRAS RENGIA

Vakara--Paminėjima

LEGA LOMBARDA SALĖJE.

Visus 1938 metus Lietuvoje bus ruošiamos iškilmės Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuvėms atžymėti. Brazilijos lietuviai taip pat apvaikšėios 20 metų Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Pirmas toks paminėjimas įvyks 1938 m. vasario mėn. 5 d., kurį rengia

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRAS.

Programa bus įvairi: Prakalbos, dainos J. Stankūnui vadovaujant, istorinis vaidinimas iš epaudos draudimo laiku, vaidins geriausios jungtinės meninės jėgos, o po to šokiai. Tad ruoškitės visi lietuviai miestų ir interioro

Centro Vakaran--Paminėjiman

RENGĖJAI.

LIETUVIAI! Visi kaip vienas skaitykite „SVIESA“

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit „Sviesą“.

„Sviesa“ yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

„Sviesa“ gyvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Sviesa“ lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėkimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

„SVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary
P a s t a b a: Iš provincijos pinigais siųsti Redaktoriams vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n 6: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

D-ras Povilas Ličciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORÉOS ir REUMATIZMO astro ir kroninio. Sifilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGŲ. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.
Kviečiamas vyksta į namus kiekvieno momentu —
(DIENA ir NAKTĮ). Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

„Sviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.

3. Bom Retire — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinė [Rua José Paulino, 109].

4. P. Kleliausko krautuvėj — Vila Anastacia.

5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.

6. Pas laikraščių platintojus ir

7. Pas „Sviesos“ įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — Rua Cuoto de Magaleas ir kampas Rua José Paulino.

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gerai

Prenumeratą sumokėjote? — Gerai

Parašinėte pažįstamus ją prenumeruoti?

Ne? — O, čia tai neverral! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį su-

sipažinti ir paraginkite, kad užsipre-

numeruotų. Jei bus reikalo, patys pa-

pėkite jiems tai atlikti. Padarysite

kultūringą darbą!

RIO DE JANEIRO MIESTE „SVIESA“

GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO

DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SA.

BENDRUOMENĖS KNYGYNE

Villa Zelinoj rua sete 58 knygų galima gauti skaityti šia tvarka:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 lig 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 1 ligi 2 val. popiet.

Bendruomenės nariai per mėnesį moka po 500 reisų, nariai kas mėnuo po 1 milreisą ir 5 milr. užstato. Surinkti pinigai skiriami knygų aptaisymui ir naujų knygų pirkimui.

J. STANKŪNAS.

Dėmesio!

Kas nori mokytis pianu skambinti, dainuoti ar muzikos teorijos, tesikreipia į chorvedį J. Stankūną, Villa Zelina, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos priimanamos visiems. Atsilankykite — įsitikinsit. Kreiptis galima kasdien bet kuriuo laiku.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LAFEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.

Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

LIET. JAUNIMO S-GOS BRAZILIJOS VYCIAI, suruoštas vakaras São Caetano sausio m. 8 d. gerai pasisekė veiklas „Iš Meilės“, ne tik įdomus savo turiniu, bet labai gerai buvo ir suvaidintas. Visos avarinės rolės padarė gilaus įspūdžio žiūrotojams, kaip pavyzdžiui, Zydės (Nalivaikienė), zymo (Butrimo) Dautės (Paškauskaitė), Jono (Grabauskas) ir kit. Likutėliai ir kitiems vakarų rengėjams intui daugiau vaidinti turiningesnius veikalus, bet ne be turinio ir šaip menka vertės komedijas. Tuomet ir visuomenė gausiau lankys.

Pamaldos

Sį sekmadienį sausio 16 dieną
Šv. Mišios bus:
Villa Anastazijos lietuviams pamaldos bus 8 val. ryto.
Šv. Antano do Pary baznyčioj lietuviams suma 11 val.
Villa Zelinoj 8 val. ryto. Suma 11 val.

EVANGELIJA ANTRAM SEKMADIENIUI PO TRIJU KARALIŲ

Šv. Jono 2, 1-11.
Anno metu buvo Galilėjos Kanoje vestuvės. Tenai buvo Jėzaus motina. Buvo taip pat pakviestas į vestuves. Jėzus su savo mokytojais. Netekus vyro Jėzaus motina jam tarė: Jie nebeturi vyro. Jėzus jai atėkė: Kas man ir tau darbo moteriškę? mano valanda dar neatėjo. Jo motina tarė tarnams: darykite, ką tik jis jums pasakys. Buvo ten pastatyti šeši akmeniniai indai, paprastius žydų apsiplėvimams, kurių kiekvienam tilpo po du ar trys kibirai. Jėzus jiems pasakė: pripilkite indus vandens. Jie pripylė juos sklidiniais. Tuomet Jėzus jiems tarė: dabar senkite ir neškite vestuvių užvaizbi. Jie nunešė. Kaip tik vestuvių užvaizdas paragavo iš vandens padaryto vynu, nežinodamas iš kur jis, nors tarnai, kurie sėmė vandenį, žinojo, pasiėmė jauniki ir jam tarė: kiekvienas žmogus pirma stato gero vynu, o kuomet kai gerąjį vynu iki dabar. Tą stebuklų pradžia Jėzus padarė Galilėjos Kanoje; taip jis apreiškė savo garbę ir jo mokytojais tikėto jį.

PIGUS IR SAZININGAS DARBAS LIETUVIO A. NIZEVICIAUS SIŪVYKLOJ Marijampolė RUA TAQUARY 92.

Lietuviai, visomet palaikykite lietuvius!

NAUDOKITĖS PROGA!

VILLA LUCIA

Balio Villa Prudente) tarp Villa Zelinos ir Villa Bellos jau pradėdamas pardavimas žemės sklypų ILGAM ISSIMOKEJIMUI, be palūkanų. Suteikiama MEDZIAGOS IR STATYBAL. Raštinė vietoje.

LIETUVI, AR JAU AUKOJETI LIETUVIŲ KATALIKŲ BAZNYCIOS VILLA

Zelinoj grindų sudėjimui? Jei ne, tai šią pareigą nedelsdamas atlik, nes darbas jau pradėtas.

DIDELĖ NAUJIENA

Jau išėjo iš spaudos Brazilijos Lietuvių Kalendorius 1938 metams, vje nintėlė Brazilijoje laida Aleksandro Bumblio. Dar tokio kalendoriaus Brazilijos lietuviai neturėjo: didelė, gražus įdomus ir pigus. Kalendoriuje yra labai naudingų straipsnių ir informacijų daug rašoma apie veneros ligas, kaip jomis užsikrečiama, ir kaip nuo jų reikia apsisaugoti. Kiekvienas lietuvis turi įsigyti šią kalendorių, nes jis ne tik naudingas, bet ir labai pigus, tik 2\$000, provincijoje su persijuntimu 2\$500. Kalendorius gaunamas Luz stotyje ir pas atskirus platintojus, o taip pat „Ajo“ redakcijoje ir pas Biliūna rua Canindė, 539. Išskirus Luz stotį, kitose laikraščiu parduotuvose kioskose kalendorius ne parduodamas. Provincijos lietuviai norėdami įsirašyti kalendorių, siunčia pinigų ALEKSANDRAS BUMBLIS, AVENIDA DO ESTADO, 12. (antiga rua Tibiriça), São Paulo.

Galima įsirašyti B.L.O. Centran siose vietose:

laikinoje patalpoje nuo 5 iki 7 val. kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 11 val. Rua da Mooca, 309;

- MOKOJ: pas valdybos reikalų vedėją J. Juodgudį - r. Padre Raposo 156;
- BOM RETIRO: Pas valdybos sekretorių A. Varžą, R. Prates, 494; ir pas Jona Butauską - rua Italia, 696.
- CANINDĖ: Pas valdybos II izdėninką J. Skorupskį, R. Canindė, 485;
- PARY: Pas valdybos vice-pirmininką P. Moncevičių, R. Cazemiro de Abreu, 12;
- V. ZELINA ir V. BELLA: pas valdybos pirmininką kun. P. Ragazinską, Rua 7 nr. 58;
- VILLA ANASTACIO: pas M. Kirilauską, rua Cayapos, 13.

Išrašęs asmuo Centran turi reikalauti įsirašymo kvitą su Centro antspaudu. Įsirašyti galima tik pas aukščiau išvardintus asmenis. Kas rašinėja narius ir oisiduoda kvitų, tie nėra įgaliojami tam darbu.

B. L. O. C. Valdyba.

„ŠVIESOS“ SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Siajais metais „Šviesos“ prenumerata nenarims Brazilijoje, Argentinoj 12 milr. Bendruomenės narius nustans - 8 milr. Lietovon, Siaurės Amerikon, ir į kitas valstybes metams prenumerata 24 milr. Užakiusieji savo giminėms Lietovoj, ar Amerikoj, prašomi atnaujinti prenumeratas, nes kitaip laikraštis nebus sjuntinėjamas.

Reikalingi „Šviesos“ platintojai Bom Retiro, Caninde, Casa Verde rajonuose. Su pasiūlymais kreiptis į „Šviesos“ administraciją.

„Šviesos“ Administracija.

NAUJI CENTRO NARIAI

(Tasa)

- Bolius Girkus
- Bronė Girkus
- Mikas Juozapavičius
- Antanas Šaparas
- Lionginas Baltrušas
- Matas Lutkus
- Martinas Tamulis
- Juozas Kalvinskis
- Juozas Klisas
- Anėlė Kalvinskienė
- Kazys Rutkauskas
- Jonas Valinskis
- Petras Blaševičius
- Izidorius Saulytis
- Juozas Ramašauskas
- Juozas Šinkaitis
- Aleksandras Saikauskas
- Olga Saikauskienė
- Juozas Romanuskas
- Juozas Mackus
- Stanislovas Martinaitis
- Ona Martinaitienė
- Kazimeras Martinaitis
- Marytė Martinaitytė
- Stasys Puišys
- Petras Davičėnas
- Juozas Stankus
- Leonas Urbonas
- Adėlė Urbonienė
- Jusefa Zedulionienė
- Kazys Pranaitis
- Pranas Grigarevičius
- Julė Lasienė

(B. d.)

Parduodamas kampinis sklypas ant

Alto da Mooca prie pat Rua da Mooca ir prie alkštes. Tik dėl gero biznio. Geras susisiekimas su autobuso linija Villa Birtioca. Ir neroli nuo bondės. Sklypas parduodamas del skubaus išva žiavimo ir geromis sąlygomis. Galima kreiptis kiekvieną dieną Rua da Mooca 309 išskirus sekmadieniais, ir Rua Canindė 539.

Pirkite Radijo

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip „Cassique“, „Belmont“, „Zenit“, „Philips“ ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi daugeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigus kaip už naują, tai kad nepaklūti aut tokių parduavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, Rua Padre Raposo Nr. 156, kuris duoda išmėginimui kelioms dienomis. Išmėginę, tada įvertinkite prekę.

LIETUVIAI KATALIKAI

Skaitykit ir platinkint didžiausį Brazilijos katalikų laikraštį

„LEGIONARIO“

Jis yra savaltinis. Bet didelio formato ir įdomaus turinio.

Metams Prenumerato kaina 15\$000. Pinigus galima siųsti šiuo adresu:

„O Legionario“ Rua Immaculada Conceição, 59. Caixa Postal 3471. Telephone 5-1536.

Lietuviai katalikai norintieji užsisakyti per „Šviesos“ redakcija gali kreiptis kiekvieną dieną pas rinkėją Rua da Mooca 309.

Neturi pinigų? Reikia gero kostiumo?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siūvyklon

„VILNIUS“

PRAÇA JULIO MESQUITA, 60

(prie AV. SÃO JOÃO)

Kur pasisiudinsi geriausios medziagos eilutę mokėdamas 1 mėnesį po 20\$000. O taip pat čia gausi neperšlampamą apsiaustą (capa) tokiomis pat sąlygomis.

Galima kreiptis ir RUA DA MOOCA Nr. 561, Tel. 9-4992.

Neužmiršk savo pareigos 1938 m. užsisakyti „ŠVIESOS“